

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-00148/13-107

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 11. května 2018 podle § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozklad podaný účastníkem řízení, Českou republikou – Ministerstvem vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, IČO: 000 07 064, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-00148/13-100 ze dne 20. března 2018, se **zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje**.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, České republice – Ministerstvu vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, IČO: 000 07 064 (dále jen „účastník řízení“), doručeno dne 7. února 2013. Podkladem byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení inspektorkou Úřadu RNDr. Kamilou Bendovou, CSc., ve dnech 7. června 2011 až 20. června 2012, včetně kontrolního protokolu sp. zn. INSP1-4652/11-61/BYT ze dne 4. července 2012 a rozhodnutí předsedy Úřadu o námitkách kontrolovaného čj. INSP1/4652/1-70 ze dne 7. listopadu 2012.

Rozhodnutím Úřadu čj. UOOU-00148/13-79 ze dne 18. dubna 2013 byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť v souvislosti se zpracováním osobních údajů v Národní databázi DNA provozované Policií České republiky (dále jen „policie“) zpracovával citlivé údaje (profil DNA) 14 subjektů údajů bez jejich výslovného souhlasu, aniž by byla naplněna některá z výjimek dle § 9 písm. b) až i) zákona č. 101/2000 Sb., za což mu byla uložena pokuta ve výši 650.000 Kč.

Proti výše uvedenému rozhodnutí podal účastník řízení v zákonné lhůtě rozklad, který předseda Úřadu zamítl rozhodnutím čj. UOOU-00148/13-86 ze dne 2. července 2013 a napadené rozhodnutí potvrdil.

Účastník řízení dále rozhodnutí předsedy Úřadu čj. UOOU-00148/13-86 napadl žalobou proti rozhodnutí podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ve věci rozhodl rozsudkem čj. 3 A 86/2013-99 ze dne 13. dubna 2016 tak, že rozhodnutí předsedy Úřadu zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Městský soud prvně odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v rozsudku čj. 4 As 168/2013-40 ze dne 30. dubna 2014 a následně konstatoval, že policie je oprávněna odebírat genetické vzorky, pro účely budoucí identifikace uchovávat profily DNA a za tím účelem též vést evidenci (informační systém), v níž tyto údaje zpracovává. Dále konstatoval, že nezbytnost odběru genetického materiálu, zpracování profilu DNA a jeho uchování v databázi je nutno posuzovat „*ve vztahu k postavení dotčeného subjektu v procesu trestního řízení, a to v širším rámci vymezení tohoto pojmu*“. Městský soud zároveň z celkového počtu 14 subjektů údajů posoudil každý ze 12 sporných případů, neboť v případě XXXXXX a XXXXXX sám žalobce, tj. účastník řízení, své pochybení a protiprávnost jednání uznal. U 4 sporných subjektů údajů městský soud přisvědčil názoru žalovaného, tj. Úřadu, a konstatoval, že policie porušila zákon č. 101/2000 Sb., neboť uchovávala citlivé údaje bez souhlasu subjektu údajů pro účely budoucí identifikace, aniž by byla naplněna některá z výjimek stanovených v § 9 písm. b) až i) zákona č. 101/2000 Sb. Ve zbývajících případech se s názorem Úřadu neztotožnil a uzavřel, že policie postupovala v těchto případech v souladu se zákonem, a proto s ohledem na částečnou důvodnost žaloby rozhodnutí Úřadu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Úřad proti rozsudku městského soudu podal kasační stížnost, tu nicméně Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem čj. 8 As 134/2016-38 ze dne 24. října 2017.

Po vrácení věci rozhodnutím předsedkyně Úřadu čj. UOOU-00148/13-96 ze dne 9. února 2018 vydal Úřad nové rozhodnutí čj. UOOU-00148/13-100 ze dne 20. března 2018, jímž v bodě I. výroku uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť v případě 6 subjektů údajů zpracovával osobní údaje bez jejich souhlasu, za což mu v bodě II. výroku uložil pokutu ve výši 240.000 Kč v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení proti výše uvedenému rozhodnutí podal dne 5. dubna 2018 včasný rozklad, kterým napadl výrok v bodě I. vyjma části týkající se pánů XXXXXX a XXXXXX, a v bodě II.

Účastník řízení odmítá vinu za přestupek ve smyslu neoprávněného zpracování citlivých údajů pánů XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX a XXXXXX, a je přesvědčen o souladu zpracování se zákonem. K podpoře tvrzení uvádí, že ustanovení § 65 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii“), se nevztahuje pouze ke konkrétnímu trestnímu řízení, ale obecně k plnění úkolů policie za účelem budoucí identifikace osoby. Získané osobní údaje se tak nevztahují na konkrétní trestný čin, ale osobu pachatele jako celek. Vzhledem k tomu, že z kriminologických statistik vyplývá, že u pachatelů úmyslných trestných činů je značně zvýšená pravděpodobnost recidivy včetně recidivy nestejnorodé, je zvýšená i pravděpodobnost budoucí potřeby jejich ztotožnění a právě sběr a uchování identifikačních údajů představuje účinný nástroj k prevenci recidivy.

Současně se účastník řízení vyjádřil k pojmu „nezbytnost“. Pojem nezbytnost, stejně jako budoucí identifikace, je dle jeho názoru nutno vykládat v kontextu účelu a systematiky zákona o Policii, a to při zohlednění úkolů policie. Nezbytnost získání profilu DNA a jeho uchování je podle názoru účastníka řízení dána tehdy, je-li zpracování profilu DNA nezbytné pro zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele. Nezbytnost uchování profilu DNA je tak dána tehdy, pokud je profil nezbytný pro splnění úkolu policie.

Účastník řízení má za to, že v případě plnění úkolů policie při objasňování trestné činnosti je v zájmu majoritní společnosti žijící spořádaným způsobem života upřednostnění bezpečnosti této části společnosti před právem na ochranu osobních údajů pachatele úmyslné trestné činnosti. Postupem správního orgánu a uznáním účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku tak mělo dojít k narušení rovnováhy mezi dotčenými právy, neboť je tím nepřiměřeně upřednostňováno právo na soukromí pachatelů.

Dále uvádí, že citlivé údaje všech dotčených subjektů údajů byly získány v souvislosti s konkrétním trestním řízením, kde byly v postavení obviněného ze spáchání úmyslného trestného činu. Za stěžejní totiž při odběru osobních údajů pro účely budoucí identifikace a jejich dalšího zpracování považuje subjektivní stránku trestného činu, neboť ta vypovídá o vnitřním vztahu pachatele k trestné činnosti a představuje kvalitativní změnu v chování člověka, a proto je to i s ohledem na kriminologické statistiky zásadní atribut odůvodňující zpracování profilu DNA. V této souvislosti zpochybňuje význam skutečnosti, že tři z výše uvedených pachatelů nebyli pravomocně odsouzeni, neboť byl u nich uplatněn institut účinné lítosti. Ten ovšem předpokládá, že již došlo ke spáchání trestného činu, ale dříve než je o něm pravomocně rozhodnuto, nastane skutečnost způsobující zánik trestnosti činu. Z pohledu kriminalistiky se však pachatel dopustil úmyslného trestného činu, a proto nezbytnost zpracování profilu DNA nelze podle názoru účastníka řízení formálně vázat na určitý typ rozhodnutí, ale je nutno zohledňovat jeho obsah. Tomu odpovídá i podmínka nezbytnosti v § 65 a § 79 zákona o Policii vztahující se k plnění úkolů policie a nikoliv k pravomocnému odsouzení z pohledu trestního práva.

V případě XXXXXX účastník řízení uvádí, že se dopustil úmyslného trestného činu (maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání), a proto i přes nižší míru společenské škodlivosti činu se uplatní stejně jako výše. K podpoře tohoto názoru odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 168/2013 a rozsudky Městského soudu v Praze sp. zn. 9 A 92/2012, čj. 11 A 50/2015-107, čj. 11 A 2/2017-69.

K výši uložené sankce účastník řízení uvádí, že v tomto kontextu je zapotřebí posuzovat i materiální stránku deliktního jednání. S ohledem na skutečnosti, že podle jeho názoru došlo k porušení právní povinnosti pouze v případě 2 subjektů údajů, Národní databáze DNA není veřejně přístupnou databází a nehrozí tak, že by třetí osoby získaly přístup k uloženým citlivým údajům, považuje uloženou výši sankce za nepřiměřenou. Nadto, konání policie po zjištění neoprávněného zpracování by mělo být posuzováno jako polehčující okolnost.

S ohledem na vše výše uvedené účastník řízení navrhl napadené rozhodnutí zrušit.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Úvodem lze konstatovat, že účastník řízení setrvává na svém názoru, podle něhož subjektivní stránka trestného činu v podobě úmyslu je sama o sobě postačujícím kritériem k posouzení nezbytnosti zpracování citlivých údajů podle § 65 odst. 5 a § 79 odst. 1 zákona o Policii. S ohledem k výše uvedenému zároveň účastník řízení v podaném rozkladu žádným způsobem nepodává vyjádření ke kritériím, jejichž zohlednění bylo správním orgánem i městským soudem označeno za stěžejní pro zařazení profilu DNA do Národní databáze DNA.

Vzhledem k principu soudního přezkumu zákonnosti rozhodnutí správních orgánů by bylo nežádoucí, aby se správní orgán vyjma výjimečné případy odchýlil od právního názoru soudu, a takové rozhodnutí by bylo nezákonné. To je na zákonné úrovni vyjádřeno § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, a proto správní orgán prvního stupně byl při svém rozhodování plně vázán právním názorem městského soudu v rozsudku čj. 3 A 86/2013-99, který byl následně potvrzen i rozsudkem Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 134/2016-38.

Pojem „nezbytnost“ je neurčitý právní pojem a při jeho posuzování podle § 79 odst. 1 zákona o Policii jakožto další podmínky vedle souvislosti s úkoly policie je třeba přihlídnout k účelu každého jednotlivého zpracování osobních údajů policií, v tomto případě účelu Národní databáze DNA. Vzhledem ke skutečnosti, že úkoly policie jsou zákonem o Policii definovány příliš obecně, musí být ještě před rozhodnutím o vložení a uchování profilu v Národní databázi DNA posouzen každý případ jednotlivě, a to zejména s ohledem na povahu trestného činu. Ačkoliv ustanovení § 79 odst. 1 zákona o Policii již nepoužívá jakožto omezující kritérium pro zpracování citlivých údajů povahu trestného činu, jak činilo ustanovení § 42g odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, je toto kritérium stále nejvýznamnějším hlediskem, na základě kterého lze definovat okruh osob, jejichž profil bude do Národní databáze DNA zařazen, aby se nejednalo o zcela svévolný a náhodný postup. Totožně se vyjádřil i městský soud v rozsudku čj. 10 A 30/2010-67, následně potvrzeném i rozsudkem Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 168/2013-40, na který i sám účastník řízení v rozkladu odkazuje. Povaha trestného činu je v tomto směru dána zejména významem chráněného zájmu, okolnostmi, za nichž byl čin spáchán, a faktickou využitelností profilu DNA pro odhalení pachatele daného druhově vymezeného trestného činu. Městský soud v rozsudku čj. 3 A 86/2013-99 zdůraznil, že významným kritériem pro posouzení nezbytnosti zpracování citlivých údajů v Národní databázi DNA je i závažnost trestného činu spočívající zejména v typovém stupni společenské škodlivosti činu, způsobu provedení trestného činu a s tím související pravděpodobnosti zanechání biologické stopy na místě činu, opakovanosti útoku či recidivě úmyslné trestné činnosti.

Vzhledem k výše uvedenému nelze přijmout argument, že policie dostatečným způsobem zohledňuje princip proporcionality, jestliže na základě kriminologických statistik plošně zpracovává citlivé údaje všech osob, u nichž posuzuje výhradně subjektivní stránku trestného činu, neboť tím dochází ke značné redukci obligatorně posuzovaných kritérií. Na tomto místě nelze akceptovat ani účastníkem řízení citovaný názor městského soudu z rozsudku čj. 9 A 92/2012-45, neboť je vytržen z kontextu celého rozsudku. Prvně, městský soud v uvedeném rozsudku výslovně navazuje na rozsudek městského soudu čj. 10 A 30/2010-67 a rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 168/2013-40, aniž by jakkoliv naznačoval, že je jeho úmyslem se od názorů vyřčených v uvedených rozsudcích odchýlit, a jednak v uvedeném řízení byla posuzována zákonnost uchování profilu DNA pachatele, který byl pravomocně odsouzen za zločin podvodu podle § 209 odst. 1 a 5 písm. a) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit opakovanými dílčími útoky, což značí, že chráněný zájem porušil opakovaně. Šlo tak o osobu, která by zřejmě naplnila i výše uvedená kritéria posouzení nezbytnosti uchování profilu DNA

v Národní databázi, a proto tento názor nelze zobecňovat na zpracování profilu DNA jakékoliv osoby. Nadto je třeba zdůraznit, že i Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 8 As 134/2016-38 nepřímou vyslovil názor, že úmysl spáchání trestného činu je sám o sobě relevantním kritériem pouze z hlediska oprávněnosti sběru osobních, resp. citlivých údajů podle § 65 odst. 1 zákona o Policii, zatímco v rámci posuzování nezbytnosti dalšího zpracování je významné i posouzení charakteru spáchaného trestného činu.

K námitce ohledně výše uložené sankce je třeba uvést, že správní orgán zvážil všechny rozhodné skutečnosti při jejím stanovení a v rozhodnutí je řádně popsal. Sankce odráží charakter citlivých údajů, délku neoprávněného zpracování profilu DNA a profesionální postavení subjektu při zpracování osobních údajů. Skutečnost, že došlo k nápravě protiprávního stavu a odstranění profilů dvou osob z databáze, nelze hodnotit jako polehčující okolnost, a to zejména s přihlédnutím k době jejich neoprávněného zpracování a provedení nápravy nikoliv z vlastní činnosti, ale až v návaznosti na upozornění ze strany Úřadu.

Na základě všech výše uvedených důvodů odvolací orgán argumentaci účastníka řízení odmítl a po celkovém přezkoumání neshledal napadené rozhodnutí nezákonným či nesprávným. Neshledal zde ani žádná pochybení v postupu předcházejícímu vydání napadeného rozhodnutí. Proto odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 11. května 2018

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů
předsedkyně Úřadu